

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 20Csp/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123201910
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Veronika Židek
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123201910.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Veronikou Židek v právnej veci žalobcu: G. E. K., K..Q..X., P.: XX XXX XXX, S. X, C., právne zastúpený: Q. F., K..Q..X., B. E., K. K. S. X, C., proti žalovanému: K. O., H. XX.XX.XXXX, C. N. X, XXX XX R., o zaplatenie 3 103,41 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa z a m i e t a .
- II. Súd žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojou žalobou doručenu Okresnému súdu Trnava dňa 03.04.2023 domáhal zaplatenia sumy 3 103,41 eura s príslušenstvom a nahradiť trovy konania z titulu Zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 20.03.2013 (ďalej len „zmluva“).

2. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa 13.11.2020 medzi postupcom N. Ú. C., B..K., Z. H. X, XXX XX C., P.: XXXXXXXX (ďalej len „postupca“) a žalobcom a na základe Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 03.03.2022 postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Žalobca v tejto súvislosti uvádza, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 20.03.2013 Zmluvu XXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „VOP“). Na základe zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo VOP. Žalobca zastáva názor, že zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 až 507 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, resp. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu neplnil pohľadávku riadne a včas, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy a tak postupca podaním zo dňa 18.06.2020 vypovedal zmluvu. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 4 607,14 eura, ktorá pozostávala z istiny vo výške 3 103,41 eura, z riadneho úroku vo výške 1 503,73 eura, z úroku z omeškania vo výške 0,00 eur a z poplatkov vo výške 0,00 eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný po postúpení pohľadávky do dnešného dňa vykonal nasledujúce úhrady: 0,00 eur. Žalovaná

suma predstavuje sumu vo výške 3 103,41 eura, pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 3 103,41 eura. Zvyšnú časť dlžnej sumy vo výške 1 503,73 eura, ktorá pozostáva z neuhradeného riadneho úroku vo výške 1 503,73 eura, si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje úrok z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka počnúc dňom 04.03.2022, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky. Na základe uvedených úhrad žalovaného žalobca vyčísluje úrok z omeškania odo dňa postúpenia pohľadávky nasledovne: 5% ročne zo sumy 3 103,41 eura od 03.06.2022 do zaplatenia. Žalobca si od žalovaného uplatňuje v tomto konaní náklady spojené s uplatnením pohľadávky titulom vykonaného úkonu právnej služby - predžalobnej výzvy podľa ustanovenia § 13a ods. 1 písm. d) v spojení s ustanovením § 10 ods. 1, ustanovením § 15 písm. a) a ustanovením § 18 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a to v celkovej výške 160,42 eura s DPH, pozostávajúce z jedného úkonu právnej služby po 145,40 eura s DPH a jedného režijného paušálu k úkonu právnej služby po 15,02 eura s DPH za rok 2023.

3. Spolu so žalobou žalobca doručil súdu platobnú históriu, Oznámenie o pristúpení k vymáhaniu pohľadávky zo dňa 09.06.2022, Pokus o zmier zo dňa 09.06.2022, Informácia o spracovaní osobných údajov žalovaného zo dňa 09.06.2023, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 09.06.2022, Pokus o zmier zo dňa 07.02.2023, podací hárok, , Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok, Prílohu k Zmluve o postúpení pohľadávok, Zmluvu o poskytnutí povoleného prečerpania, Európske informácie o spotrebiteľskom úvere týkajúce sa povolených prečerpaní, Žiadosť o povolené prečerpanie, Výzvu na zaplatenie zo dňa 18.06.2020, Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. pre depozitné produkty, Cenník VÚB, a.s. občania, Upomienku zo dňa 19.05.2020,

4. Okresný súd Trnava vydal dňa 29.05.2023 platobný rozkaz, ktorým vyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu.

5. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, v ktorom uviedol, že spochybňuje nárok žalobcu v celom rozsahu. Žalovaný nemá vedomosť o doručení dokumentov, ktoré žalobca predložil súdu spoločne so žalobou. Žalobca neunesol dôkazné bremeno v časti preukázania doručenia dokumentov, od ktorých vyvodzuje svoj nárok voči žalovanému. Dôvodnosť žalovanej pohľadávky je preto z pohľadu žalovaného sporná v celom rozsahu. Žalovaný rovnako nemá vedomosť o tom, že by spísal akúkoľvek dohodu so žalobcom, ktorá by ho oprávňovala uplatňovať si úroky z omeškania spoločne s istinou pohľadávky. Za absolútne neprípustný považuje žalovaný nárok žalobcu vo výške 160,42 eura predstavujúci náklady spojené s uplatnením pohľadávky. V prípade žalovaného a žalobcu sa jedná o právny vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, uplatňovanie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky považuje žalovaný za absolútne neprípustné. Ako je zrejmé, výška nákladov spojených s uplatnením pohľadávky je definovaná nariadením vlády a predstavuje konkrétnu sumu vo výške 40,00 eur za každú pohľadávku dlžníka. Zároveň, náklady spojené s uplatnením pohľadávky je možné uplatňovať iba v obchodnoprávných vzťahoch, nie v spotrebiteľských vzťahoch.

6. K odporu sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že „Za absolútne neprípustný považuje žalovaný nárok žalobcu vo výške 160,42 eura predstavujúci náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Podľa ustanovenia § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“) „Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.“ Žalobca si od žalovaného uplatňuje v tomto konaní náklady spojené s uplatnením pohľadávky (§ 121 ods. 3 OZ) titulom vykonaného úkonu právnej služby - predžalobnej výzvy podľa § 13a ods. 1 písm. d) v spojení s § 10 ods. 1, § 15 písm. a) a § 18 ods. 3 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a to v celkovej výške 160,42 eura s DPH. Žalobca v tejto súvislosti podporne poukazuje aj na rozhodnutia vyšších súdnych autorít, ako aj na aktuálnu rozhodovaciu prax okresných súdov, z ktorej príkladmo vyberá uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 M Obdo 2/2010 z 9. júna 2010, uznesenia Okresného súdu Trnava, sp.zn. 11CoCsp/9/2020 z 07.07.2020, pričom v podrobnostiach odvolací súd odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 09.06.2010, sp. zn. 3 M Obdo 2/2010; uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 11Csp/140/2020 z 21.07.2022, uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 9Csp/10/2022 z 26.07.2022. Záverom žalobca uvádza, že podklady preukazujúce doručovanie dokumentov žalovanému pôvodným veriteľom bolo potrebné si vyžiadať od právneho predchodcu žalobcu a tieto do dnešného dňa neobdržali. Požadované bude súdu zaslané bezodkladne po ich obdržaní.

7. K replike sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol naďalej spochybňuje nárok žalobcu v celom rozsahu. Je zrejme, že žaloba je absolútne nedôvodná, nakoľko žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadom doručenia listín žalovanému. Z citovaných ustanovení ZoÚK je zrejme, že žalobca sa môže domáhať svojho nároku iba vtedy, ak súdu predloží všetky listiny a dokumenty spoločne s návrhom a nemôže sa spoliehať na to, že svoj návrh postupne doplní počas súdneho konania, toľž v prípade, ak sa jedná o podanie žaloby voči spotrebiteľovi. Odborná literatúra uvádza k vydaniu platobného rozkazu podľa ustanovení Civilného sporového poriadku nasledovné: „Platobný rozkaz je rozhodnutím vo veci samej, ktoré je vydávané v skrátenej konaní, a to iba a výlučne na základe skutočností tvrdených žalobcom. Ich opis je z pohľadu vydania platobného rozkazu kľúčový, preto by sa mu v žalobe mala venovať aj značná pozornosť tak zo strany žalobcu, ako aj zo strany súdu. Požiadavka, či zo skutočností uvádzaných v žalobe vyplýva uplatnené právo, je splnená vtedy, ak je v žalobe skutkovo nezameniteľným spôsobom vykreslený skutkový dej, ktorý tvorí základ uplatňovaného nároku žalobcu, pričom obsah skutkového deja individualizujúcim spôsobom spoľahlivo vylučuje zámenu s iným skutkovým dejom. V žalobe tak musia byť uvedené všetky rozhodujúce skutočnosti významné z hľadiska hmotnoprávnej kvalifikácie žalobcom tvrdeného nároku. Na to, aby súd platobným rozkazom o uplatnenom nároku rozhodol, preto nepostačuje všeobecný opis skutkového deja; v tejto časti sú na žalobu kladené omnoho vyššie nároky ako v prípade nárokov, o ktorých žalobca vie, že priestor na doplnenie opisu ich skutkového základu mu bude ešte v priebehu konania poskytnutý. Pre nedostatok opisu skutočností odôvodňujúcich uplatnený nárok však súd nemôže rozhodnúť platobným rozkazom. Pre vydanie platobného rozkazu teda musia byť všetky skutočnosti opísané už pri prvku úkone žalobcu, a teda v žalobe (čím si žalobca zároveň splní aj svoju dôkaznú povinnosť)“ K obdobným záverom dospel aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 4 M Cdo 8/2010. Podstatou upomínacieho konania je jeho rýchlosť a hospodárnosť. Z uvedeného je zrejme, že žalobca nemôže súdu adresovať neúplný návrh, ktorý bude dopĺňať na základe výzvy súdu či po upozornení na nedostatky žaloby žalovaným. Z uvedeného vyplýva, že návrh žalobcu je absolútne nedôvodný, nakoľko neobsahuje listiny, ktoré by preukazovali doručenie žalovanému. Nakoľko sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu je zrejme, že si žalobca nesplnil podmienku podľa ustanovenia § 4 ods. 6 ZoÚK a žalovaného nevyzval v zákonnej lehote na dobrovoľné plnenie žalobcovho nároku. Túto skutočnosť žalobca nevie súdu preukázať. Takéto konanie považuje za špekulatívne a absolútne nezlučiteľné s platným právom a dobrými mravmi. Nároky v upomínacom konaní (a obzvlášť tie, ktoré vyplývajú zo spotrebiteľských zmlúv) by sa mali uplatňovať v čase, keď sú absolútne nesporné, t. j. keď žalovaný svoju pohľadávku nezaplatil a bol na jej úhradu riadne vyzvaný. Zároveň je v zmysle ustanovenia § 153 ods. 1 CSP zrejme, že strany sú povinné uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany včas. Po popretí skutkových tvrdení žalobca priznal, že jeho nárok je nedôvodný, nakoľko neuniesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania doručenia listín žalovanému. Čo sa týka nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, uvádza, že v citovanej judikatúre súdy používajú slovné spojenie „iné náklady“ ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Žalobca si mal uplatniť prípadné náklady vynaložené na právne služby v časti E) vo formulári označené ako „Náklady iné“. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú upravené v Nariadení vlády č. 21/2013 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka v ustanovení § 2: „Výška paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 369c ods. 1 zákona je 40 eur jednorazovo bez ohľadu na dĺžku omeškania.“ Zmienené nariadenie poukazuje na ustanovenie § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka. Je zrejme, že vo vzťahu k spotrebiteľovi je aplikovanie ustanovenia § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka absolútne vylúčené podľa ustanovenia § 369c ods. 2 Obchodného zákonníka.

8. Na pojednávaní konanom dňa 27.11.2023 súd pojednával v prítomnosti právneho zástupcu žalobcu a v neprítomnosti žalovaného. Žalovaný sa z pojednávania ospravedlnil, nepožiadaval o odročenie pojednávania. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že sa plnom rozsahu pridrižiava svojich doterajších tvrdení, považuje nárok v celom rozsahu za dôvodný. Pokiaľ ide o posledné podanie žalovaného, uviedol, že toto bolo doručené dňa 24.11.2023, preto nie je splnená 5 dňová lehota na prípravu pojednávania. K uplatnenému nároku doručil súdu špecifikáciu pohľadávky žalovaného. Vo vzťahu k procesnej obrane žalovaného uviedol, že žalovaný všeobecne poprel všetko z čoho sa možno usúdiť, že nepoprel nič konkrétne. Žalobca v podanej žalobe odôvodnil nárok aj výšku žalovanej sumy. Pokiaľ žalovaný namieta doručovanie, nie je zrejme, ktorú konkrétnu výzvu mal na mysli, napr. k predžalobnej výzve - pokusu o zmier bol priložený podací hárok, ktorý preukazoval doručenie dispozičnej sféry žalovaného, teda je zrejme, že ak žalovaný tvrdí, že mu nič nebolo doručované, jedná sa o účelové tvrdenie a podľa názoru žalobcu za nedostatočné skutkové tvrdenia. Na základe toho má žalobca za to, že ak by súd vzhliadol doručovanie ktorejkoľvek výzvy za sporné, žalobca vie kontaktovať

postupcu o dolozenie listinného dôkazu. Nateraz tak neučinil z dôvodu faktickej nespornosti skutkových tvrdení. Poukázal aj na doloženú špecifikáciu, kde sa v závere realizovaných platieb v zmysle platobnej histórie uvádzajú poplatky za upomienku spolu až tri v cenníkovej sadzbe 1,50 eura, pričom sa jedná o rozhodné dátumy pred vyhlásením splatnosti revolvingového úveru. Upomienka zo dňa 17.03.2022, ale aj 15.04.2022 a napokon 20.05.2022. K zosplatneniu došlo 18.06.2022, ani túto skutočnosť žalovaný nespochybnil. Záverom v súvislosti so skutkovým a právnym stavom veci poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 12CoCsp/37/2022 z 31.08.2023. Navrhol, aby súd žalobe vyhovel, priznal žalobcovi nárok na náhradu trov v plnom rozsahu pričom zdôraznil, že je tu priestor pre dolozenie ďalších dôkazov ohľadom doručovania, ktoré žalobca k dnešnému dňu z dôvodu vyššie uvedených nepovažoval za sporné, resp. jeho tvrdenia za kvalifikovane tvrdené ako to predpokladá Civilný sporový poriadok. Má za to, že žalovaný do dnešného dňa nepoprel doručenie akejkoľvek výzvy tak, ako všeobecne uviedol, že nemá vedomosť o doručení dokumentov, ktoré žalobca doručil súdu spoločne so žalobou. Mohol mať tým na mysli akúkoľvek zmluvu a dokumentáciu v spise. Má za to, že ani v následnej replike toto svoje tvrdenie nerozviezol, a naďalej žalobca tvrdí neunesenie dôkazného bremena ohľadom doručenia listín žalovanému. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoCsp/17/2020 z 20.01.2021, sp. zn. 9CoCsp/43/2022 z 18.11.2020 a sp. zn. 9CoCsp/90/2020 z 25.01.2022.

9. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s vyjadreniami a listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

11. Medzi N. Ú. C., B..K.. ako bankou a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 20.03.2013 uzatvorená Zmluva č. XXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytla banka žalovanému peňažné prostriedky. Listom - Výzvou na zaplatenie a vyhlásením mimoriadnej splatnosti záväzku dňa 18.06.2020, banka oznámila žalovanému, že vyhlasuje záväzok žalovaného okamžite splatným a zároveň vypovedajú Dodatok k Zmluve o bežnom účte o poskytnutí kontokorentného úveru a ruší limit prečerpania prostriedkov na účte ku dňu 18.06.2020. Zistený nepovolený debet na účte bol vo výške 3 132,17 eura. Žalobca nepreukázal odoslanie zásielky žalovanému. Upomienkou zo dňa 19.05.2020 banka vyzvala žalovaného na zaplatenie splatnej a nezaplatenej pohľadávky banky vo výške 71,71 eura v lehote 15 dní od doručenia upomienky. Žalobca nepredložil dôkaz o tom, že predmetnú výzvu zo dňa 19.05.2020 žalovanému odoslal a doručoval. Z Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020 a jej prílohy vyplýva, že pohľadávka zo zmluvy bola postúpená zo spoločnosti N., B..K.. ako postupcu na spoločnosť žalobcu ako postupníka. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 09.06.2022 vyplýva, že ním N. Ú. C., B..K.. oznamuje žalovanému postúpenie pohľadávky na spoločnosť žalobcu.

12. Podľa ustanovenia § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 7 ods. 1 z. č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „z.č. 129/2010 Z.z.“), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

14. Podľa § 9 ods. 1 z. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

15. Podľa ustanovenia 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené

16. Podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2001 z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

17. Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

18. Nová právna úprava v ustanovení § 150 CSP zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu a je koncepčným predpokladom tzv. sudcovskej koncentrácie civilného sporového konania (§ 153 CSP), o ktorej súd strany sporu poučil. K žalobe je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie tvrdení uvedených v žalobe. A rovnako i k oznámeniu o postúpení pohľadávky a návrhu na zámenu žalobcu je povinný žalobca preukázať jej platné postúpenie pohľadávky. Preto súd nemôže vyzývať (s poukazom na dodržiavanie zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti strán) stranu na preukázanie svojich tvrdení, a pri svojom rozhodovaní v merite veci vychádza z toho, čo strana v konaní preukáže a to ku dňu, kedy rozhoduje.

19. Skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním súd zhodnotil v rozsahu potrebnom pre posúdenie rozhodujúcich skutočností vzťahujúcich sa k podstate veci a vzhľadom na charakter sporového konania uzavrel, že nie je opodstatnené nariaďovať ďalšie dokazovanie nad rozsah dôkaznej aktivity účastníkov konania, keďže skutkový stav, na základe ktorého súd rozhoduje v sporovom konaní ovládanom zásadou kontradiktórnosti, má byť výsledkom dôkaznej aktivity a snahy účastníkov konania, ktorí majú hlavnú zodpovednosť za zistenie skutkového stavu a preukázanie svojich tvrdení a aktivita súdu v rámci dokazovania sa obmedzuje na rozhodovanie, ktoré z účastníkmi konania označených dôkazov vykoná, a preto súd vo veci rozhodol.

20. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky, ktoré sa zaviazal dohodnutým spôsobom vrátiť.

21. V prvom rade sa súd zaoberal aktívnou vecnou legitimitáciou žalobcu, ktorou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

22. Postúpením pohľadávky sa dlžníkovo postavenie nemení, najmä sa nemôže zhoršiť jeho právne postavenie.

23. Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu, cedenta) vstúpi nový veriteľ (postupník, cesionár) na základe zmluvy uzavretej medzi nimi. Postúpením pohľadávky teda dochádza k zmene v osobe veriteľa tak, že novým veriteľom sa stane postupník a nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Pri postúpení pohľadávky nie je účelom zmena obsahu postúpenej pohľadávky, ale zmena v osobe veriteľa.

24. V zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2001 z. z. o bankách vyplýva, že banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Banka túto možnosť v danom prípade nevyužila, nebolo ani preukázané doručenie písomnej výzvy žalovanému na splatenie omeškaných splátok, žalobcovi banka postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, odstúpením). Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné dospieť k záveru žeby úver s úrokom, tak ako bol žalovaný bol ku dňu postúpenia splatný. Pokiaľ teda banka postúpila zmluvou predmetnú pohľadávku z úveru na žalobcu postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách. Zmluva o postúpení pohľadávok je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor so zákonom). Podľa názoru súdu úpravou § 92 ods. 8 mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou. Žalobca ani nie je oprávnený poskytovať úvery a preto ich nemôže vo vlastnej réžii spravovať. Banky disponujú osobitným povolením poskytovať úvery (§ 3 zákona o bankách). S poskytovaním úverov úzko súvisí aj správa splatných a nesplatných úverov, pričom túto činnosť nemožno oddeliť od poskytovania úverov. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkon, ktorý možno podradiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na uvedené žalobca nebol ani oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru.

25. Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru bankou, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné platne postúpiť pohľadávku uplatnenú v konaní. Vychádzajúc z uvedených skutočností tak dospel súd k záveru, že neboli splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky z dôvodu, že žalobca nepreukázal pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky odoslanie, resp. aj doručenie výzvy žalovanému na úhradu dlhu z povoleného prečerpania. Nepreukázal žiadnym spôsobom, že jeho právny predchodca ukončil zmluvný vzťah so žalovaným. Dôkazné bremeno zaťažovalo žalobcu a nakoľko nepreukázal zaslanie kvalifikovanej výzvy bankou žalovanému pred postúpením pohľadávky a banka nezosplatnila celý úver pred jeho postúpením, súd dospel k záveru, že postúpenie pohľadávky je neplatné. Súd tak dospel k záveru, že nebola platne postúpená pohľadávka v tomto konaní, preto žalobu zamietol v celom rozsahu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

26. Žalobca síce na pojednávaní pripustil možnosť ešte doručiť požadované doklady preukazujúce doručenie dokumentov obsiahnutých v žalobe (najmä preukázanie odoslania výzvy dlžníkovi pred zosplatením úveru), avšak o tejto povinnosti vedel už od podaného odporu. V replike sa vyjadril, že požadované dokumenty doručí bezodkladne po ich obdržaní od právneho predchodcu žalobcu. Neobstojí preto tvrdenie právneho zástupcu žalobcu prezentované na pojednávaní, že tieto listiny nedoručil pre to, lebo skutkové tvrdenia považoval za nesporné. Žalobcovi z podaného odporu muselo byť zrejmé, že doručovanie listín žalovaný sporuje a je na žalobcovi, aby preukázal, že listiny žalovanému odoslal, prípadne mu boli aj doručené (ak sa len nedostali do dispozičnej sféry žalovaného). Ak žalobca na pojednávaní tvrdil, že z platobnej histórie vyplýva vypracovanie troch upomienok pre žalovaného,

ich vypracovanie žalovaný nespochybnil. Žalovaný spochybnil doručenie dokumentov obsiahnutých v žalobe, medzi ktorými bola aj výzva na zaplatenie. Doručenie týchto dokumentov, najmä dokumentov podstatných pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, žalobca v konaní nepreukázal.

27. Právny zástupca žalobcu namietol aj skutočnosť, že nemal dostatočný čas na prípravu pojednávania, nakoľko duplika žalovaného bola právnomu zástupcovi žalobcu doručená dňa 24.11.2023, pričom pojednávanie bolo nariadené na deň 27.11.2023. Právny zástupca žalobcu žiadal pojednávanie odročiť, avšak súd tejto žiadosti nevyhovel. Súd uvádza, že ak sa strana na pojednávanie dostaví a bude žiadať o odročenie pojednávania, nemusí to vždy viesť k tomu, že súd pojednávanie na žiadosť strany odročí. Pri rozhodnutí o tom, či pojednávanie odročí, súd zvaží, či nedodržanie päťdňovej lehoty mohlo negatívne ovplyvniť prípravu strany na pojednávanie. Dôvod na odročenie pojednávania v takomto prípade nebude daný najmä v tých prípadoch, v ktorých súd dospeje k záveru, že príprava na pojednávanie pre stranu nemohla byť spojená s vykonaním žiadnych osobitne náročných činností ako napríklad ďalšia porada zástupcu strany so stranou a pod. V predmetnom prípade súd uvádza, že nevzhliadol vážne dôvody na odročenie pojednávania, nakoľko žalovaný v duplike neuvádzal žiadne ďalšie skutkové tvrdenia, ktorými by bolo nutné sa osobitne zaoberať. Navyiac, naďalej spochybňoval doručenie dokumentov žalovanému tak, ako už aj v podanom odpore. Žalobca v replike uviedol, že doručí príslušné dokumenty, avšak tieto do termínu pojednávania nedoručil.

28. Keďže súd nemal preukázané doručenie výzvy dlžníkovi na zaplatenie dlžnej pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, vedel, že pohľadávky žalobcu nebola na žalobcu platne postúpená a žalobca tak nemá aktívnu vecnú legitímáciu v predmetnom konaní. Na základe tejto úvahy bolo nutné žalobu zamietnuť bez toho, aby sa zaoberal ostatnými otázkami nastolenými v predmetnom spore (napr. príslušenstvo pohľadávky a pod.).

29. Ak sa v odôvodnení súd nezaoberal konkrétnou námietkou strán konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Q. R. L.. Š.S. T. X. M. XXXX, K. B., Č.. XXX-B., K..XX, §. XX; D. C. L.. Š. T. X. M. XXXX, K. B., Č.. XXX-C.; O. L.. O. T. XX. Z. XXXX; D. L.. U. z 19. februára 1998). Zároveň súd uvádza, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva slobôd nepatrí dožadovať sa stranou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

30. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (1). Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (2).

31. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Súd plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

33. Súd podľa § 257 CSP, výnimočne neprizná úspešnej strane náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Predpokladom výnimočného použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípad hodný osobitného zreteľa. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za úspech v konaní. Je odôvodnená tam, kde by strohá aplikácia ustanovenia o náhrade trov konania mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiadúcej tvrdosti. Výnimočnosť prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale i v okolnostiach na strane strán konania. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia individuálnych okolností konkrétnej veci. Týmito okolnosťami môžu byť dôvody osobné, majetkové a sociálne pomery strán konania, dôvody uplatnenia nároku na súde, či postup strany v konaní. Nakoľko súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mohol výnimočne postupovať v zmysle § 257 CSP, a nepriznať náhradu trov konania

žalovanému, pričom ani žalovaný takéto dôvody neuviedol, rozhodol o trovách konania tak, ako je uvedené vyššie.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.